

edebiyat

5. SAYI DERGİSİ

Siyah Güller, Ak Güller
Türk Yazın Tarihi
Şiirin Bestesi
Bir Devrin Aşkları
Salgın Hastalıklar
ve Edebiyat

Son Yüzyılın 40 Romancısı (1)
Altı Çizili Dizeler/Satırlar
Her Fotoğrafın Bir Hikâyesi Var

Okyanus
Kolejleri

okyanuskoleji.k12.tr

YIL / SAYI 2020 / 5

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

ABDULKADİR ARSLAN
Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

YAYIN YÖNETMENİ

TUBA KOÇAL ÇAKIR
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

YAZI ARAŞTIRMA

ABDULKADİR ARSLAN
TUBA KOÇAL ÇAKIR
FEYZA ÜNSAL
ÖZGE PEKMEZCİ
DİLARA GÜLDÜR
ELİF EKİNCİ
SELÇUK PAK
ÖZLEM GÜVEN
DUYGU CAN

DERGİ KAPAĞI

YOUSSUF HAMDİ / AVCILAR OKYANUS KOLEJİ – 10/A

GRAFİK TASARIM

NİHAN CAN

İÇİNDEKİLER

3

Siyah Güller, Ak Güller

5

Türk Yazın Tarihi

7

Şiirin Bestesi

9

Bir Devrin Aşkları

11

Salgın Hastalıklar ve Edebiyat

12

Son Yüzyılın 40 Romancısı

16

Altı Çizili Dizeler

18

Altı Çizili Satırlar

19

Her Fotoğrafın Bir Hikâyesi Var

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Okyanus Kolejleri'ne aittir. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

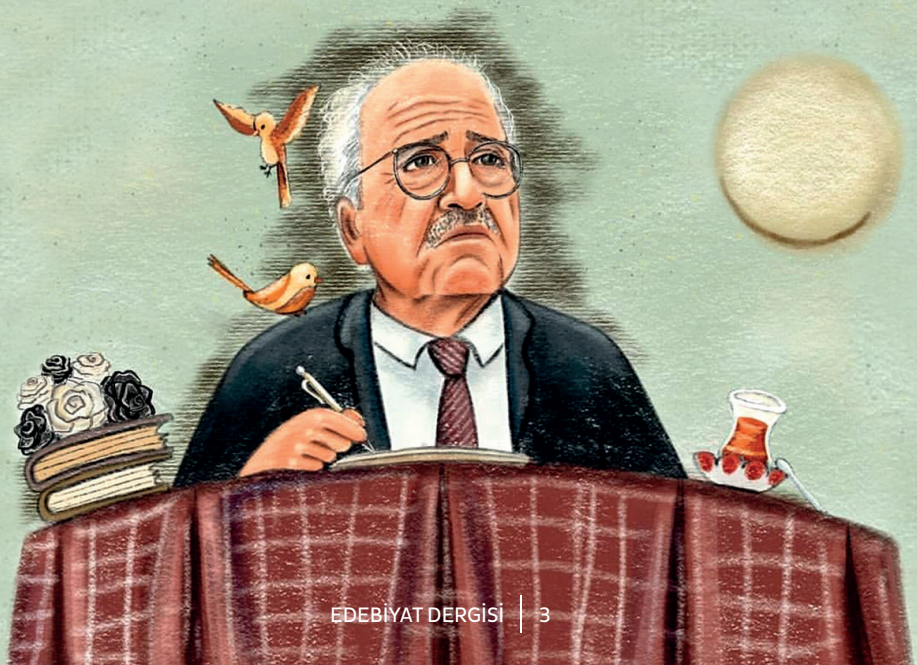
SİYAH GÜLLER, AK GÜLLER

Sezai Karakoç (d. 1933); şiirleri, düşünceleri ve yaşantısıyla 20. yy. Türk edebiyatının en önemli sanatçılarından biridir. Şiirlerinde İslâmî unsurları yeni bir bakış açısıyla ele alan şair, kullandığı imgelerle yitirdiğimiz geleneksel değerleri çağımıza kadar getirmiştir.

Sanatçı ve eser birbirinden bağımsız değerlendirilemeyeceği için öncelikle Sezai Karakoç'un edebi kişiliği ve Türk edebiyatına katkıları bilinmelidir. 1933 doğumlu Sezai Karakoç, modern dönemin en önemli şairlerinden biridir. İlk şiiri "Hisar" isimli dergiye yayımlandı, Pazar Postası'nda ise İkinci Yeni akımı doğrultusunda şiirleri ile ün kazandı. Ardından gelen yıllarda bütünüyle kendi şiirine yönelen Karakoç, kendine özgü mistik şiirini İslami içerik ile birleştirdi ve yeni biçim denemeleri ve imgelerle şiirlerini bir bütün haline getirdi. Günümüzde de hala en çok bilinen şiirler arasında yer alan ve kitabına da ismini veren şiiri "Monna Rosa"yı, Garip şiirinin geleneksel değerleri yıpratarak oluşturduğu şiir algısına tepki olarak yazdığını açıklar. Bu açıklama şiirinin başlangıç noktası ve onu tanınamız açısından kıymetli bir açıklamadır. Sezai Karakoç'un açıklaması değerlendirildiğinde Monna Rosa'nın mevcut şiir düzenine bir başkaldırı olduğu görülür. Sezai Karakoç'un açıklamasının devamı da önemlidir. Karakoç, "gül" sözcüğünü, klasik edebiyatın içinde modern bir algıyla yorumladığını şu sözlerle belirtir: "Gül kavramını yeniden diriltmenin gereğini düşünüyordum hep. Monna Rosa böyle doğdu. Modern bir Leyla ile Mecnun denemesiydi." Garip akımı şairlerinin

*Monna Rosa, siyah güller, ak güller
Geyvenin gülleri ve beyaz yatak
Kanadı kırk kuş merhamet ister
Ah, senin yüzünden kana batacak
Monna Rosa siyah güller, ak güller*

vezinsiz, sanatsız, kafiyesiz şiir anlayışına karşı bir başkaldırıyı klasik edebiyatın mazmunlarından biri ile yapan şair, modern şiirini oluştururken bile köklerinden kopmadan gelenekleri tamamıyla reddetmeden bunun yapılabileceğinin en güzel örneklerinden biridir. Şairin İkinci Yeni akımının diğer şairleri ile yakın arkadaş olması, Pazar Postası'nda yalnızca şiirlerinin değil poetika yazılarının da bulunması İkinci Yeni akımının daha da bilinir olmasına katkı sağlamıştır. Cumhuriyet Dönemi şiir akımları arasında İkinci Yeni'nin önemli bir yeri vardır. İkinci Yeni şairlerinin görmezden gelmesine karşın şair eserlerinden metafizik dokunuşları esirgememiş ardından da şiirlerine Necip Fazıl çizgisinde İslami söyleyişi ekleyerek "Diriliş" düşüncesini geliştirmiştir. Sezai Karakoç; şiirindeki İkinci Yeni imgesi, metafizik dokunuşlar ve İslami düşünceler ile köklerinden güç alan modern şiiri özgün bir biçimde oluşturmuştur. İslamiyet'in kabulü ile edebiyatımıza giren İslam unsurları ile yazan tüm şairler arasında, Yunus Emre'den, Mevlana'dan, Şeyh Galip'ten, Yahya Kemal'den, Necip Fazıl'dan sonra modern şiir ile bu unsurları birleştirmekle kalmayıp Türk şiirinin zengin içeriğinden de yararlanmıştı. Modern şiir anlayışı için Batı'yı taklit ederek içi boş şiirler yazan şairlerin arasında Türk-İslam geleneklerini buluşturması yönünden hem sanatçılara hem de okuyuculara örnek olmuştur. "Monna Rosa Şiirler 1" isimli şiir kitabı Sezai Karakoç'un farklı dergilerde ve kitaplarda yayımlanmış olan şiirlerinin bir araya getirilmesiyle

oluşturulmuştur. Diriliş Yayınları tarafından basılan kitap 30'dan fazla baskı yapmıştır. Şiir kitabının içinde; Rüzgar, Yağmur Duası, Monna Rosa 1,2 ve 3, İşaret isimli şiirler vardır. Ayrıca Kader Yolu ve Kayboluş isimli şiirler de tamamlanarak ilk kez bu kitapta okuyucu ile buluşturulmuştur.

Kıtapdaki tüm şiirler teker teker incelenirse de bir örnek olması ve kitabı temsil etmesi adına "Monna Rosa" isimli şiirin Sezai Karakoç'taki ve Türk edebiyatındaki yerinden de bahsetmeden geçilmemelidir. Monna Rosa şiiri, Karakoç'un imgeden haber veren şiiridir. Şiirin daha çok ilk kısmı biliniyor olsa tümü gözetildiğinde sağlam bir imge ile yazıldığı görülebilir. Bu durumda bu şiirin ardından yazılacak olan imge temelli şiirlerin de habercisi sayılır.

Şairin özel hayatı ile birlikte değerlendirildiğinde bu şiire imkansız aşkın şiiri demek yanlış olmayacaktır. Monna Rosa dört bölümden oluşur: Aşk ve Çileler, Ölüm ve Çerçevesel, Pişmanlık ve Çileler, Monna Rosa. Her bölümde anlatıcının konumu değişir. Önce bir aşkıdır, sonra olayları dışarıdan değerlendiren bir gözdür, ardından aşık olunanın ağzından yazılmış ve son olarak da ilahi aşkı ifade eder. Rosa, Latince "gül" anlamına gelir ve şair "gül" imgesini kullanarak divan edebiyatı imgesine atıfta bulunur, kelimenin Latincesini kullandığı için de İkinci Yeni'ye adım atmak olarak değerlendirilir. Sezai Karakoç'un Monna Rosa için Leyla ile Mecnun denemesi olduğunu söylemesinin altında da kavuşamayanların beşeri aşkın ilahi aşka dönüşümü yatmaktadır. Şiirin içindeki bir bölümün akrostişi sevdiği kadının adını verdiği söylene de kendisi ve adı geçtiği düşünülen kişi tarafından bu durum yalanlanmıştı yine de şiirin adının geçtiği her yerde bu hikaye anlatılır.

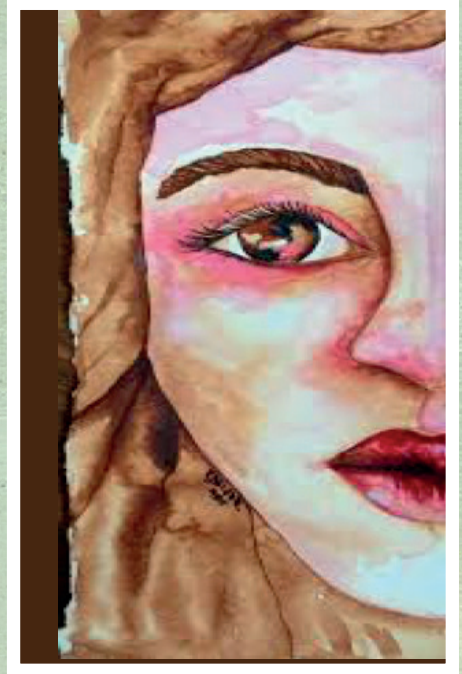
*Monna Rosa, siyah güller, ak güller;
Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister;
Ah, senin yüzünden kana batacak,
"Monna Rosa, siyah güller, ak güller!"*

Şiirin ilk dizeleri böyle başlar. Şair burada sevgiliye seslenir. Şiirin başlangıcındaki siyah-beyaz zıtlığı diğer dizelerde de devam eder ancak iyi-kötü ayrımını gösterecek şekilde geleneksel bir imge olmaktan uzaktır bu da şairin kullandığı imgelere özgün anlamlar yüklediğini gösterir. Şiirin devamı incelendiğinde beşeri aşkın şairi ilahi aşka götürecek bir aşama olduğu fark edilir. Dünya ve sevgili yani beşeri aşk şairin ilahi

aşka kavuşmasına engeldir.

Şiirin devamında yine imgelere ve zıtlıklara yer verilir. Ayrıca klasik edebiyatta rastladığımız sevgilinin aşığı yüz vermemesi Sezai Karakoç'un şiirinde de modern bir şekilde gün yüzüne çıkar. Şiirin sonlarına doğru aşık olunanın yalnızca bir kalıptan ibaret olmaya başladığı görülür ve sabır teması sonunda da beşeri aşkın ilahi aşka dönüşüğünün sinyalleri verilir.

Sezai Karakoç'un edebi kişiliği, klasik edebiyattan faydalanması, Cumhuriyet Dönemi'nin en önemli topluluklarından biri olan İkinci Yeni akımının özelliklerini barındıran imgesel şiirleri ve bu şiirlere İslami düşünce ile yaptığı katkılar bir arada değerlendirildiğinde Türk edebiyatı için ne kadar değerli olduğu ortaya çıkmaktadır. Tek bir şiir üzerinden bir şairi anlatmak mümkün olmasa da şairin simgesi haline gelmiş şiirlerinden Monna Rosa şöyle devam eder ve karşılıksız aşkın anlatıldığı en güzel şiirlerden biri yazılmış olur:

*Açma pencereni perdeleri çek
Monna Rosa seni görmemeliyim
Bir bakışın ölmem için yetecek
Anla Mona Rosa, ben bir deliyim
Açma pencereni perdeleri çek...*

| Dilara GÜLDÜR / Bornova Okyanus Koleji

Türk Yazın Tarihi

Türk dilinin ilk yazılı belgelerin bulunduğu döneme Türkoloji literatüründe “Eski Türkçe Çağı” adı verilir. Bu dönem, II. Göktürk İmparatorluğu (682-744) döneminde ilk Türkçe metnlerinin oluşturduğu dönemden başlayarak Karahanlılara kadar devam eder. Eski Türkçe çağı, dilimizin ilk yazılı metinleri olan Kül Tigin (732), Bilge Kağan (735) ve Tonyukuk yazıtları ile başlatılır. Bu yazıtların dikildiği zaman Orhun-Yenisey vadisinde bunlardan başka daha yüzlerce irili ufaklı yazıt bulunmaktadır. Bunlardan, Türkler arasında yazı kültürünün 8. yüzyılda yayılmaya başladığı anlaşılmaktadır.

Yazıtlarda, olaylar sade, açık, samimi ve abartısız bir dille anlatılmakta bütün duygu, düşünce ve kavramlar ifade edilebilmektedir. Bu “ifade edilebilirlik”, dilin çok eski zamanlardan beri kullanılarak işlendiğinin delili olarak anlaşılmalıdır. Çünkü dil, zaman içinde işlendikçe gelişen, geliştikçe kavram alanları genişleyen bir yapıya sahiptir. Yazıtlarda, bu üslup zenginliği yanında yer yer sözlü kültür döneminin izlerini yansıtan seçili (düz yazı kafiyesi) anlatımlara başvurulur. Göçebe bir hayat tarzına sahip olan Köktürklerin dilinde de doğa ve hayvanlar dünyasına ait gözlemlere keskin benzetme ve öğretilmelere rastlanır. Bu da anlatımı güçlendiren bir başka özellik olarak karşımıza çıkar. Köktürk yazıtları, dilin anlatım gücünü ve ifade zenginliğini gösteren atasözleri,

deyimler ve kalıplaşmış yapıların sıklıkla kullanılmasıyla da dikkati çekmektedir.

Yazıtların dil bakımından önemli bir özelliği de soyut sözcüklerin fazlalığıdır. Dil, önce somut olan nesne ve fiilleri adlandırır, sonra geliştikçe soyut kavram alanı oluşturmaya başlar. Bu bakımdan soyut söz varlığı, dillerin gelişmişlik ölçütlerinden biri olarak kullanılır. Köktürk yazıtlarında çok sayıda soyut durum ve kavramı karşılayan sözcük yer almaktadır. Bunlar, ancak dilin yüzyıllarca kullanımıyla oluşan yapılarıdır. Orhun vadisinde yazılan bu metinlerin dili, bu coğrafyanın sakinleri ve sahipleri olan Hun, Göktürk ve Avarların yaşam tarzını göstermektedir. Bu dil, yalın, heybetli, fiil ağırlıklı, kısa ve yalın cümleli işlenmiş, kristalize olmuş bir bozkır üslubudur. Aynı zamanda birer tarih metni olan Orhun yazıtları, bu yönüyle yalnızca Türk dilinin değil, aynı zamanda insanlık tarihinin en önemli kültür miraslarından biridir.

Eski Türkçenin ikinci evresini Uygur dönemi metinlerinin dili oluşturur. İlk Türk Rönesans'ı sayılabilecek Uygur çağında Türk dili her bakımdan gelişmiştir. Köktürkler döneminde sınırlı sayıda söz ve kavram alanına sahipken, bu dönemde yapılan çeviriler sayesinde gerek gramer yapısında gerekse söz varlığı sahasında önemli gelişme ve değişimler olmuştur. Bu arada analitik

dillerin cümle yapıları Türkçeyi etkilemiş; birleşik, bağlı cümle yapısına ilk olarak bu dönem metinlerinde rastlanmıştır. Ayrıca bu dillerden çok sayıda dini kavram ve kelime dile girmiş, bunların önemli bir bölümü Türkçe köklerle yeni kelimeler yapılarak karşılanmıştır. Uygur çağının bir başka özelliği Türklerde yazı kültürünün başlangıcını teşkil etmesidir.

Sağdan sola ve işlek bir el yazısıyla yazılan bu alfabe

yer tutar. Bu dönemde yazılan Kutadgu Bilig, Divanü Lügati't Türk, Atebetü'l Hakayık gibi eserler yalnızca İslâmi Orta Asya Türkçesinin ilk eserleri olarak kalmamışlar, 12. yüzyıldan sonra gelişecek olan yeni Türk yazı dillerine de kaynaklık edeceklerdir.

Türk dili, yazılı metinlerle takip edilebilen son 1400 yıllık dönemde Asya, Avrupa ve Afrika'da 20 milyon metrekarelik alanda konuşulan, yazılan

yüzyıllar boyunca Türkçe metinlerin yazımında kullanılmıştır. Uygur alfabesi, 10. yüzyılın ortalarında Müslümanlığın kabul edilmesinden sonra da kullanılmış, Kutadgu Bilig, Atebetü'l-Hakayık gibi önemli eserler bu alfabe ile yazılmıştır. Hatta 15.yüzyılda Fatih'in sarayında bu alfabeyle bilen bakış unvanlı uzman kişilerin bulunduğu bilinmektedir.

Eski Türkçenin üçüncü evresi olarak Karahanlı dönemi sayılmaktadır. Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han döneminde (932) İslamiyeti kabul eden Türkler, yeni bir medeniyete yelken açmışlardır. Karahanlılar ile Uygurlar aynı coğrafyada eşzamanlı olarak yaşamışlardır. Bu yüzden Uygurca ile Karahanlıca arasında alfabe ve dini kavram alanına ait söz varlıkları dışında fark yok gibidir. Bu yüzden, Karahanlı Türkçesini eski Türkçenin üçüncü evresi olarak görmek gerekir. Karahanlı çağı Türk dili tarihinde önemli bir

önemli kültür ve uygarlık dillerinden biri olmuştur. Asya'nın en kadim uygarlıkları olan Çin, Hint, Fars, Arap ve Grek dilleri ile aynı coğrafyalarda birlikte ve eşit olarak varlığını sürdüren Türk dili, Türk atıllarının gittiği her yere kendi söz hazinesi yanında, komşu uygarlıkların dillerini de engin bir hoşgörülle taşıyarak Ortaçağın kültürler arası ilişkilerini tanzim etmiştir. Türkçe, günümüzde lehçeleriyle birlikte 200 milyondan fazla insan tarafından kullanılmakta ve dünyanın en büyük on dili arasında yer almaktadır.

| Özge PEKMEZCİ / Mavişehir Okyanus Koleji

Şiirin Bestesi

Müzik ve edebiyatın hayatımızdaki yeri su götürmez bir gerçek... Seslerin ahengi ve sanatın ritmi ile ortaya konan bu iki kadim zevk unsuru, tüm zamanların şahitlik ettiği evrene ve onun bir cüzü olan insanın ruhuna hitap etmekten kendini alıkoyamamıştır. Zira insan ve evren duyumsamaya ve duyumsanmaya her daim meyli olandır. İşte tam da bu noktada sanatın sesi dâhil olur tüm varlığıyla konuya. Evrenin ritmini ve ruhun sesini duyabilmek müzik ve edebiyatın muntazaman atan kalbi sayesinde mümkündür. Sesin kıymeti bu kadar baki ve her iki sanat da sesle bunca iştigal eder iken birbirlerinin kalbinde yer etmeleri de kaçınılmazdır. Nitekim kalbini edebiyatla, ruhunu sözle yoğurmuş şairin, notalara kavuşmuş bir şiiri her ikisi de umman olan edebiyat ve müziğin birbirine olan tutkusunu gösterir. Tam da bu noktada hem dünya edebiyatında hem Türk edebiyatında bestelenmiş şiirlerin izlerine rastlamak mümkündür. Ve bu izler o kadar kıymetlidir ki dinlediğimizde zaten bizi uzaklara alıp götüren şiirlerin bir de bestelenmiş hali adeta gönlümüze ferahlık verir. O halde sözün şiire, şiirin ise besteye kavuştuğu anları birlikte terennüm edelim.

Garip hareketinin öncüsü ve “küçük adam”ın şairi olan Orhan Veli, “Anlatamıyorum” şiirinde epey yakınmaktadır kelimelerin kifa-yetsizliğinden. Fakat bunu söylerken bile anlatamamanın şiirini yazmayı başarmış, kendini ifade etmekte zorlanan nevroitik insanın sesini duyurmuştur. Ve onlarca yılın ardından tarihler 2016’yı gösterdiğinde alternatif rock üzerinde müzikler yapan Mor ve Ötesi, Orhan Veli’nin “Anlatamıyorum” şiirini bestelemiş ve anlatamamanın şarkısını söylemiştir. Bunun yanında Orhan Veli’nin “Dedikodu” adlı şiiri Sezen Aksu ve Uzun Heparı tarafından düzenlenmiş ve Levent Yüksel tarafından Med Cezir albümünde seslendirilmiştir. Ayrıca İstanbul’u dinlemeyi ve betimlemeyi seven Orhan Veli’nin meşhur “İstan-

bul’u Dinliyorum” şiiri, Fazıl Say piyanosu ve Serenad Bağcan sesi eşliğinde icra edilmiştir.

Ayrılığın sevdaya dâhil olduğunu en iyi Attila İlhan bilir. Pek çok ayrılığın ardından onun şiiri hatıra gelir, çünkü ayrılanlar aslında hâlâ sevgilidir. İşte şairin bu hâletiruhiye içinde sevdanın son, ayrılığın ilk vuruşunu dillendirdiği şiiri, Vedat Sakman tarafından bestelenir ve Zuhal Olcay’ın “İhanet” albümünde yer edinir. Attila İlhan şiirlerini müzikle yoğuran daha pek çok sanatçı vardır. Şairin “Ağustos Çıkmazı” ve “Gece Buluşması” şiirleri Yaşar’ın sesiyle müziğin ritminde mutludur. Attila İlhan’ın “Ne kadınlar sevdim zaten yoktular” dediği “Böyle Bir Sevmek” şiiri ve Müjân’la beraber ağlaştığı “Mahur Beste”si Ahmet Kaya tarafından seslendirilmiştir.

Aziz İstanbul: Yahya Kemal’in meşrebinde sade bir semtini sevmenin bile bir ömre değer olduğu şehir... İstanbul, Yahya Kemal’in sanat hayatında yeri hiç eksilmeyen bir mekân, bir an, bir ruh ve bir meseledir. Çok sevdiği bu kenti her zaman dile getirmiş, şiirlerinin teması yapmış ve müzikalite ve ritmin şiir için önemini gözeterek yazmıştır. Ve zaman sonra Münir Nurettin Selçuk, Yahya Kemal’in “Aziz İstanbul” şiirini bestelemiş ve Türk sanat musikisine kazandırmıştır. Esasında Yahya Kemal’in, Münir Nurettin besteleriyle buluşan tek şiiri Aziz İstanbul değildir. “Rindlerin Akşamı (Dönülmez Akşamın Ufkundayız), Endülüs’te Raks ve Sessiz Gemi” de Yahya Kemal’in elinden, Münir Nurettin’in sesinden husule gelen şiirlerdir.

Murathan Mungan da yine bestelenmiş şiirler açısından en çok konuşulması gereken isimlerdendir. Zira onun sadece bestelenmiş şiirlerinden oluşan iki albümü vardır: Söz Verememiş Şarkılar ve 2020 Model. Bu iki albümde Murathan Mungan’a ait şiirleri seslendirenler arasında Teoman, Zerrin Özer, Nüket Duru, Aylin Aslım,

Mor ve Ötesi, Athena, Sezen Aksu, Müslüm Gürses, Nazan Öncel, Gaye Su Akyol, Kalben, Şebnem Ferah, Zeynep Casalini gibi isimler yer alır.

“Bekle dedi gitti, ben beklemedim, o da gelmedi ya/Ölüm gibi bi’ şey oldu ama ama ama kimse ölmedi...” Bizler bu sözleri büyük olasılıkla Kaan Tangöze'nin “Çizik” adlı şarkısından hatırlıyoruz. Ancak bu dizelerin asıl sahibi Lavinia şairi olan Özdemir Asaf. Şiirin mısralardan notalara geçişi ise Kaan Tangöze sayesinde muazzam bir hal alıyor ve unutulmazlar arasında yerini koruyor.

Bestelenmiş şiirleri konuşurken Sabahattin Ali'ye değinmemek olmaz. Hangimiz ansızın, Sabahattin Ali kaleminden damlayan “Aldırma Gönül”ü, “Eşkiya Dünyaya Hükümdar Olmaz”ı, “Leylim Ley”i mırıldanırken bulmayız ki kendimizi? Bu eserleri bizlere terennüm eden Edip Akbayram ve Zülfü Livaneli de bu hususta ayrıca zikredilmesi gereken isimlerdir.

Birkaç şairimizden bahsederken adı geçti “Minik Serçe”nin. Sabahattin Ali'nin “Çocuklar Gibi” ve “Dağlar”, Kemal Burkay'ın “Gülümse”, Cemal Süreya'nın “Sayım”, Melih Cevdet'in “Şinanay” ve Turgut Uyar'ın “Tel Cambazının Tel Üstündeki Durumunu Anlatır Şiirdir” (Sezen Aksu “Denge” adıyla seslendirmiştir) adlı şiirleri

Sezen Aksu'nun sesinden terennüm edilmiştir.

Yazımızda genel itibarıyla son dönem Türk şairleri ve onların bestelenmiş şiirlerinden bahsettik. Ancak elbette bestelenmiş şiirlerimiz sadece son yüzyıl şairleriyle sınırlı değildir. Divan edebiyatının kıymeti asla eksilmeyen şairlerinin enfes şiirleri de bestelenmiş ve çeşitli makamlarda söylenmiştir. Fuzuli'nin “Ruhsârına ayb etme nigâh ettiğimi” mısraı ile başlayan kıt'ası, Ahmed Paşa'nın “Gönül” redifli murabbâ ve daha nice divan şiirleri Münir Nurettin Selçuk ve Cevdet Bolvadin gibi isimlerce yorumlanmıştır.

Kadim Türk edebiyatının kuşkusuz en coşkun ve en ilham dolu türü olan şiir, ahengini seslerin ritminden almış, fakat bazı şiirlerimiz müziğin gücünden de beslenerek var olan ihtişamını birkaç kat daha arttırmayı başarmıştır. Yazının başında da belirtildiği üzere şiir ve musiki birbirini durmaksızın etkilemiş; iki muhteşem zevk unsuru olarak birbirlerinin destekleyicisi ve dinamikleri olmuşlardır. Son söz niyetine Ahmet Hâşim'in hem kendi poetikasını oluşturan hem de şiirin nasıl olması gerektiği hakkında bir bildiri niteliğinde olan şu sözünü söylemek yerinde olacaktır:

“Şair ne bir hakikat habercisi ne bir belagatli insan ne de bir vaz-ı kanundur. Şairin lisanı ‘nesir’ gibi anlaşılacak için değil, fakat duyulmak üzere vücut bulmuş, musiki ile söz arasında, sözden ziyade musikiye yakın, mutavassıt bir lisandır.”

| Feyza ÜNSAL / Güneşli Okyanus Koleji

Ayşegül PUTUR / Sulu Boya

BİR DEVRİN AŞKLARI “FARUK NAFİZ & ŞÜKUFİ NİHAL”

Faruk Nafiz Çamlıbel ve Şükufe Nihal Başar Türk edebiyatının iki önemli şairi ve aydını. Yaşadıkları yasak aşklarıyla bir döneme damga vurmuş, adlarından çokça bahsettirmiş ve konuşulmuş iki isim.

Şükufe Nihal Başar, özellikle milli mücadele yıllarında göstermiş olduğu çalışmalarla, gerekse Cumhuriyet döneminde özellikle kadın hakları ve eğitimi hususlarında yaptığı girişimlerle, yıllarca birçok okulda öğretmenlik mesleğini ifa edişiyile döneminin kadın yazarları arasında oldukça seçkin ve önemli bir yere sahip olmasının yanı sıra ilk üniversite mezunu olan kadınıdır. Ve ne yazık ki konaklarda başlayan hayat serüveni huzurevinde biten bir talihsiz edibemizdir aynı zamanda.

Döneminin önemli aydınlarından Mithat Sander ile ilk evliliğini yapan Şükufe Nihal'e, bu arada kendisinden aruz dersleri alan eşinin yakın arkadaşı ve aynı zamanda Cenap Şehabettin'in kardeşi olan Osman Fahri adlı şair ve ressam genç kendisine aşık olur. Lakin güzelliğiyle döneminde adından çokça söz ettiren Şükufe Nihal evli olmasının bilincinde olarak bu aşka karşılık vermez.

Bunun üzerine Osman Fahri hem reddedilmiş birisi olarak, hem de en yakın arkadaşının eşine aşık olmuş birisi olarak bu durumu kendisine yediremeyerek İstanbul'u terk eder ve Şükufe Nihal'e sadece mektuplar üzerinde iletişim kurmaya çalışır ancak karşılık bulamaz. Zira Şükufe Nihal'den dostça ve arkadaşça kısa yanıtlar almakta hayal ettiği mutluluğa erememektedir. Otuz yaşlarında şiddetle kapıldığı aşktan yana sevdiği kadından karşılık bulamayınca üzüntü ve kederden buhranda olduğu bir gece tabancasını şakağına dayayarak intihara teşebbüs eder ve bitkisel hayata girer. Dört ay sonra da İstanbul'da vefat eder.

Bu aşk Şükufe Nihal'de derin bir iz bırakır ve “Yakut Kayalar” adındaki biyografik romanı kaleme alır ki bu romanda Şükufe Nihal'in bütün yaşantısı bir şekilde kendi ağzından anlatılmaktadır.

Döneminde cemiyet hayatının en önemli gözde kadınlarından olan ve etrafı kendisine hayran erkeklerin iltifat ve övgüleriyle çevrili olduğu halde Şükufe Nihal, hem yaşadığı mutsuz evlilik, hem Osman Fahri'nin aşkından dolayı yaşadığı dramdan olsa gerek içine kapanır ve uzun bir süre insan içine çıkmaz. Adile Ayda ile yaptığı konuşmasında o tarihten sonra bir daha mutlu olamadığını, onun ölümünden kendini mesul tuttuğunu, yazdığı bütün şiirleri

ona yazdığını, hayatında sadece bir tek Osman Fahri'yi sevdiğini anlatacaktır:

“Zaten insan hayatında bir kez sever. Gerisi kapılış aldanış. Ben bütün şiirlerimi bir tek şahıs için yazdım. Hep onu anlattım, ona seslendim”.

Bu hazin aşk hikayesi ölümle sonuçlandıktan sonra Şükufe Nihal ikinci evliliğini kızının babası Ahmet Hamdi Başar ile yapacak ancak yine mutlu olamayacaktır. Bu kez karşısına bir başka şair Faruk Nafiz Çamlıbel çıkacaktır. Aradığı ve idealize ettiği sanatkar eş ve sevgiliyi ve dahi aşkı bir türlü bulamayan ve ruhu yalnızlıklar ülkesine sürüklenen bu hassas ve duygulu kadın, uzunca bir aradan sonra Faruk Nafiz'i yarasına merhem gibi, bir umut gibi görür ancak Faruk Nafiz'in defalarca yaptığı evlilik teklifini de kabul etmez, zira kızına üvey bir baba istemez.

Buna içerleyen Faruk Nafiz Çamlıbel, onu belki de kiskandırmak için başka bir kadınla ani bir evlilik yapar. Bu Şükufe Nihal'i derinden yaralar ve bir daha barışmazlar ölünceye kadar bu kırgınlık ve öfke sürer. Ancak her ikisi bu aşkla birlikte

edebiyatımıza bir çok ölümsüz şiir ve eser bırakırlar. Mesela Faruk Nafiz "Yıldız Yağmuru" adlı romanında Şükufe Nihal de "Yalnız Dönüyorum" adlı romanında bu aşkı anlatırlar.

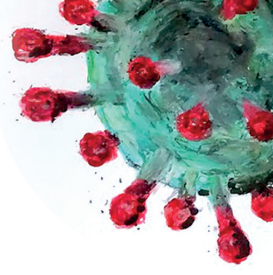
Mesela Faruk Nafiz Çamlıbel "Allahaismartladık" adlı şiirini bu içli aşkı bitirişi üzerine yazar.

*Bin fersaktan duyarım kimle gülüştüğünü,
Alnundan öz kardeşim öpse ben irkilirim.
Değil yalnız ardına kimlerin düştüğünü,
Kimlerin rüyasına girdiğini bilirim.
Elimi beş yerinden dağladı beş parmağın,
Bağrımnda da yanmadık bir yer bırakmadan git.
Bir yarın göçtüğünü, çöktüğünü bir dağın
Görmemek istiyorsan ardına bakmadan git!*

Evet edebiyatımızın bu iki seçkin şairinin yarım kalmış aşk hikayesi böyle bitse de onlar bizlere böylesine zirve şiirler bırakarak aşklarının hakını teslim ettiler.

| Elif EKİNCİ / Bahçeşehir Okyanus Koleji

SALGIN HASTALIKLAR VE EDEBİYAT

Veba, Viral Kanamalı Ateş Salgını, Cocoliztli Salgını, Kolera Salgını, Kara Veba, Tifüs Salgını, İspanyol Gribi, SARS Virüsü, MERS Virüsü, Domuz Gribi, Ebola, Kuş Gribi ve daha niceleri... İnsanoglu var olduğu günden beri çeşitli hastalıklarla ve salgınlarla baş etmek zorunda kalmıştır. Bu hastalıklar birçok kişinin ölümüne sebep olmakla birlikte var olan düzeni değiştirip tarihin ve insanluğun seyrini değiştirmiştir.

Bir Fransız düşünür, salgın hastalıklar konusunda şunu söylemiştir: "Hepimiz salgın hastalıkların çocuğuyuz..." Salgın hastalıkların çocuğu olan bizler, bu adı geçen salgınları, toplumun üzerindeki etkisiyle edebi eserlerimize yansıttık. Edebi eseri oluşturan insan; salgın hastalıkların çocuğuydu ve bütün toplum salgının pençesindeydi. Bu yüzden salgınları edebi eserlere yansıtılması gayet doğaldır çünkü edebiyat toplumla beraberdir.

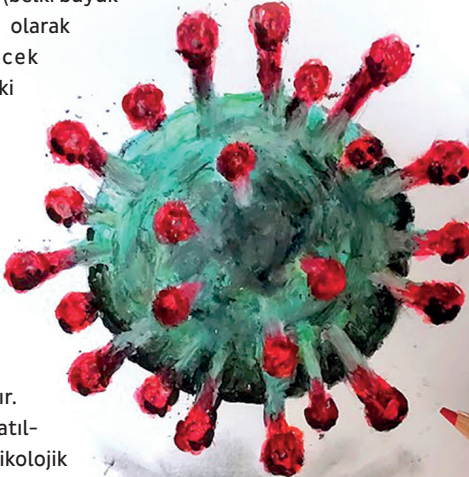
Edebiyatın hastalıkları anlatması geçmişten bu yana değişikliklere uğramıştır. Önceleri şiirlerde çok az görülen bu hastalıklar, modern tıbbın kurumsallaşmasıyla birlikte doktorun odasında soluk bir sese dönüşen hastanın ve hastalığın hikâyesi, edebiyat alanında kendine daha çok yer aramaya başlamış ve bulunmuştur. On dokuzuncu yüzyıl sonlarından yirminci yüzyıl başlarına yayılan dehşet verici grip salgınları için yazılmış romanlar bulmak belki güçtür. Ancak daha sonraları, 1920'leri takiben, gripteki sessizlik kırılmıştır. Özellikle verem üzerine yazılmaya başlanmış ve bir "sanatoryum edebiyatı" birikmiştir. 1980'lerden sonra ise hastalık ve edebiyatın konu alındığı birçok eser yazılmıştır. Günümüze yaklaştıkça (belki büyük bir kısmı edebi metin olarak değerlendirilemeyecek olsa da) internetteki hastalık deneyimlerinin anlatıldığı bloglarla, sosyal medya paylaşımlarıyla, mektuplarla, günlüklerle birlikte hastalıkların sözcüklere dökülmesi ve yazıya dönüştürülmesi giderek yaygınlaşmıştır. Fiziksel hastalığın anlatılmasının yanı sıra, psikolojik

ve psikiyatrik rahatsızlıkları anlatan bir yazın da çoğalmıştır.

Edebiyat alanına şöylece bir bakacak olsak: Thomas Mann'ın bir sanatoryumda geçen, zamanın, aşkın, hastalığın sınırlarını genişlettiği "Büyütlü Dađ" romanını yazmıştır. Gabriel Garcia Marquez'in kolerayı upuzun bir aşkın fonuna yerleştirdiği "Kolera Günlerinde Aşk" romanını yazmıştır. Albert Camus'un bir kentin dayanışmasını ve karakterlerin içlerine dönüşünü yazdığı "Veba" romanını yazmıştır. Jose Saramago'nun kurgusal bir salgın hastalıkla insanların ve koca bir şehrin çözülüşünü anlattığı "Körlük" distopyası da oldukça ilgi görmüştür. Şizofrenik parçalanmalarla dolu Joanne Greenberg'in "Sana Gül Bahçesi Vadetmedim" romanını yazmıştır. Kazuo İshiguro'nun bedeninin doğallığını ve mülkiyetini sorgulatan romanı "Beni Asla Bırakma" gibi bir çırpıda onlarcasını ekleyebileğimiz hastalık içinde, etrafında dolaşan romanları sayabiliriz.

Tüm bu romanlar ve benzerlerinin yazıldığı romanlar, hastalığın içinde yaşandığı çevrede nasıl anlamlandırıldığını ele alıp onu kültürlerle özđü bir tecrübe olarak anlatırlar. Sonuçta, edebiyat metinleri hastalığı; ahlaki, dini, hukuki ilkelerle biçimlenen ve insani ilişkilerin etrafına örüldüğü toplumsal bir deneyim olarak görmemizi sağlayacak bakış açılarını olgunlaştırırlar. Ayrıca, hastalığı, bireysel tarihimizin olduğu kadar dünya tarihinin de bir parçası olarak görmemize imkân verirler.

| Tuba KOÇAL ÇAKIR
Beykent Okyanus Koleji

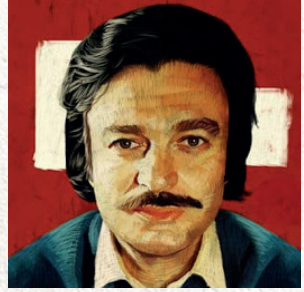

Son Yüzyılın 40 Romancısı (1)

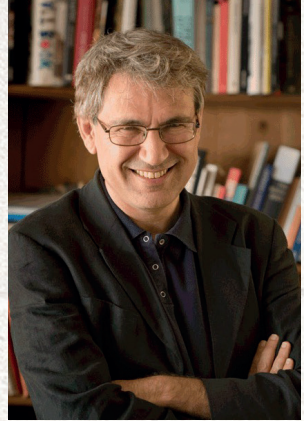
İnce Memed/Yaşar Kemal: İnce Memed romanı, ağadan kişisel öç alma hırsıyla dağa çıkan sonra “zalime ve zulme karşı direnme anlayışı” na yükselen bir bilinçlenme ve başkaldırma destanıdır. İnce Memed şahsında vücut bulan “eşkıyalık” kötü değil; devletin yapması gerekenleri yerine getiren ve ağaların, beylerin ezdiği köylüleri koruyan “adalet”i sağlayan “gerekli” bir güçtür. Yapıtta İnce Memed’in yanında olan ve onu himaye eden anlatıcı, bu tavrıyla “eşkıyalığı destekler görünse de gerçek böyle değildir.

Tutunamayanlar/Oğuz Atay: Tutunamayanlar/Oğuz Atay: Selim Işık’ın intihar ettiğini öğrenen Turgut Özben, ihmal ettiğini düşündüğü arkadaşının geçmişinin izini sürmeye ve Selim’in tanıdığı insanlar aracılığıyla onu tanımaya çalışır. Her insana farklı bir yönünü gösteren Selim’in görüntüsü, Turgut’un bu insanlarla konuşması sonucu okuyucunun ve Turgut’un gözünde netlik kazanacaktır. Romanda birçok kişi vardır ama her biri aslında Selim’in hayatındaki kişilerdir ve tüm anlatılanlar Selim Işık’ı aydınlatır. Selim Işık “düşünen ve sorgulayan insan”ın simgesidir ve bu yüzden tutunamamıştır.

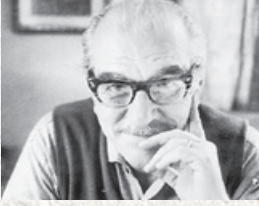
Huzur/Ahmet Hamdi Tanpınar: Huzur, hem bir aşk hem de Tanpınar’ın İstanbul’a olan derin sevgisinin romanıdır. Estetik anlayışının, kültür birikiminin ve geçmiş kültürlere yaslanan yaşam felsefesini yansıttığı bu kitabı Tanpınar’ın en yetkin romanı sayılır. Romanda, Mümtaz ile Nuran’ın aşkı çerçevesinde Doğu ile Batı, eski ile yeni, geçmişin değerleriyle var olan değerler, aşk ile toplumsal sorumluluk arasındaki çatışmayı ve bu çatışmanın doğurduğu bireysel bunalımları irdeler.

Masumiyet Müzesi/Orhan Pamuk: Kemal Basmacı, Sibel adlı güzel bir kıza ilişki yaşar. Bu ilişki sırasında sevgilisine çanta almak için gittiği bir dükkânda hayal meyal hatırladığı uzaktan akrabası Füsun’u görür. Füsun tezgâhtardır. Ona âşık olur. Ancak yine de Sibel’le nişanlanır. Füsun ise bunun üzerine Kemal’den kopar. Ancak Kemal Füsun’u unutamadığı için eşinden ayrılır. Füsun ise Feridun adlı hayalperest bir sinemacı ile evlenmiştir. Kemal, Füsun’a yakın olmak amacıyla, Feridun’a çekeceği film için yardımda bulunur. Olayların sonunda Füsun, Feridun’dan ayrılır. Kemal, Füsun’a kavuşur. Ancak arabalarının kaza yapması nedeniyle Füsun ölür, Kemal ise aylarca komada kalır. Kemal Füsun’un eşyalarından bir Masumiyet Müzesi kurmayı planlar. Müzenin kataloğunun roman gibi yazılmasını istediği için ünlü yazar Orhan Pamuk’a ulaşır. Orhan Pamuk, Füsun’u yazdığı yazı ile anlatır ve roman biter.

Avare Yıllar/Orhan Kemal: Yazar bu romanında gençlik yıllarında yaşadığı pek çok anısını dile getirmiştir. Avare Yıllar, pek çok yönden yazarın kendi öz yaşamından derin izler taşıyan, kendi öz geçmişinde yaşadığı olaylar ile büyük benzerlikler taşımaktadır. Orhan Kemal, ilk eserleri olan “Baba Evi”nde çocukluk yıllarını “Avare Yıllar”da gençliğini anlatmış bu ilk iki romanında içinde yaşadığı ve yetiştiği Çukurova’da yaşayan tarım ve fabrika işçileri ile pamuk tarlalarında çalışan köylülerin dramlarını kendi yaşamından da izler sunarak aktarmıştır.

Fikrimin İnce Güllü/Adalet Ağaoglu: Mercedes almayı ve köye bu Mercedes'le dönmeyi amaç edinen Bayram'ın hayat hikayesi eserin konusudur. Bu kitapta Eskişehir'in bir köyünden Almanya'ya işçi olarak giden, kitabın da ana karakteri olan Bayram'ın tatil için köyüne giderken geçirdiği tek bir gün anlatılıyor. Tek bir günün bile anlatılması aslında 1975-76 yıllarındaki Türkiye'nin durumunu, o dönemdeki gurbetçi Almanlılar hakkında bir fikir edinmeye çağırıyor okuyucuları. Bunu da Bayram ve üzerine titredikleri arabası "Balkız" üzerinden yapıyor.

Esir Şehrin İnsanları/Kemal Tahir: Kemal Tahir, Esir Şehrin İnsanları adlı romanında, İstanbul'un işgali sırasında Türklerin tavırlarını anlatır. Bu eserde başlıca üç tip insandan söz edilir: İstanbul Hükümetinin tarafını tutanlar, Kuvayı Milliyeciler ve her şeyi olurlarına bırakan vurdumduymazlar. Romandaki çatışma bu üç tip insanın olaylara bakışından oluşur. Yazar, roman kahramanı Kamil Bey'in şahsında ideal Türk aydınında bulunması gerekenleri ifade eder.

Çalığışu/Reşat Nuri Güntekin: Eser ilkin "İstanbul Kızı" olarak basılmıştır, daha sonra Çalığışu adıyla roman haline getirilmiştir. Feride, küçük yaşta anne ve babasını kaybetmiş subay kızıdır. Teyzesinin korumasıyla "Notre Dame de Sion" yatılı okulunda okur. Çok yaramaz olduğundan "Çalığışu" adı takılır. Teyzesinin oğlu Kamuran'a aşık olur ve evlenmeye karar verirler. Feride, düğün günü Kamuran'ın İsviçre'deyken başka biriyle ilişkisi olduğunu öğrenir ve her şeyi bırakarak kaçır. Öğretmenlik yaparak Anadolu 'yu dolaşmaya başlar. Güzelliği her yerde başına dert açmıştır. Başka bir yerde tanıştığı Hayrullah Bey'e Kuşadası'nda tekrar rastlar. Hayrullah Bey Feride'yi kızı gibi korumaya başlar, halkın da dedikodusu üzerine göstermelik bir evlilik yaparlar. Feride'nin günlüğünü bulan Hayrullah Bey, günlüğü okur ve saklar. Hastalanınca Feride'ye ölümünden sonra, verdiği kapalı bir zarfı Kamuran'a iletmesini vasiyet eder. Feride vasiyeti yerine getirir. Kamuran, Hayrullah Bey'in bu mektubu ile Feride'nin onu hala sevdiğini anlar ve Feride ile evlenir. Bir daha da onu bırakmaz.

Yaban/Yakup Kadri Karaosmanoğlu: Savaş Gazisi Ahmet Celal, İstanbul'un işgali üzerine emir eri Mehmet Ali'nin Porsuk Çayı kenarındaki köyüne gider. Ahmet Celal, tek kolunu savaşta kaybetmiştir. Ahaliyi aydınlatmaya çalışır; fakat halk Sa-lih Ağa'ya inanır, Ahmet Celal'i "yaban" olarak niteler. Yunanlılar bir gün köyü kuşatır. Köylü mücadele etme yerine kaçmayı tercih eder. Ahmet Celal, köylü Emine'yle kaçarken Emine yaranlanır. Ahmet Celal Emine'nin eline anı defterini sıkıştırır ve ortadan kaybolur. Sakarya Savaşı'ndan sonra bölgeye gelenler bu anı kitabını bulur.

Unutma Bahçesi/Latife Tekin: Yazarın kendisinin dediği gibi hayatından izler taşıyan bir roman olması ve unutma, anımsama ve hatırlama üzerine yazılmış bir roman olması açısından önemlidir. Şeref adlı bir adamın dünyanın kötülüğünden uzaklaşmak adına oluşturduğu unutma bahçesi ve bu bahçenin misafirlerinin içsel yolculukları romanın konusudur.

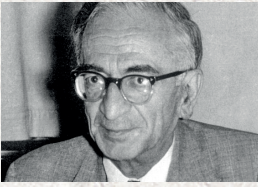

Kuyucaklı Yusuf/Sabahattin Ali: Köylünün zengin ve memur olan ayrıcalıklı kesimle çatışmasının anlatıldığı sembol romanlardan-
dır. Kuyucaklı Yusuf, Sabahattin Ali'nin yarattığı en romantik ve
naif roman karakterlerinden biridir. Aydın'ın Kuyucaklı ilçesinde
anne ve babasının öldürülmesinden sonra yine Aydın'ın ilçesi olan
Nazilli'de kaymakam olan Selahattin Bey'in Yusuf'u yanına alma-
sıyla olaylar başlar. Yusuf, Selahattin Bey'in karısı istemese de o
evde büyümeye devam eder. Evin tek kızı olan Muazzez ile arala-
rında aşk başlar.

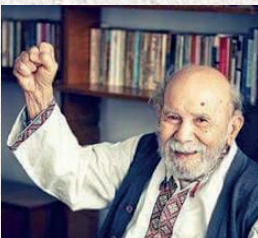
Hoş Geldin Ölüm/Sevgi Soysal: 1976'da son romanı Hoş Geldin Ölüm'ü
yazmaya başlar. Ne yazık ki tamamlayamaz bu romanı. Oysa tamam-
lamadan ölmek istemiyor, sırf bunun için birazcık süresi olsun istiyor-
du. Bir gün arkadaşlarına, "Hayatı sevdim, insanları sevdim. Ama ye-
nildim... Şimdi ölümü bekleyen biri olmak istemiyorum. Bu bana ters
geliyor işte. Bir de bu çocuklar için kötü oldu. Henüz çok küçük bunlar.
İlkokula başlamalarını görmek isterdim." dedi, ağlamadan. 22 Kasım
1976'da yaşama veda eder.

Tuhaf Bir Kadın/Leyla Erbil: 1971'de yayımlanan Tuhaf Bir Kadın,
Erbil'in ilk romanı. Roman dört bölümden oluşuyor: Kız, Baba,
Ana ve Kadın. Leyla Erbil özgürlük mücadelesi vermeye çalışan
bir kadının çelişkilerini ve çıkmazlarını da gözler önüne serer bu
romanda.

Mahşer/Peyami Safa: Peyami Safa, ilk baskısı 1924 yılında yapılan
Mahşer isimli romanında toplumda var olan çarpıklıkları roman kah-
ramanı Çanakkale Savaşı'nda yaralandıktan sonra İstanbul'a dönen
Nihad'ın etrafında geliştirdiği olay örgüsüyle okuyucuya yansıtmıştır.
İstanbul'un kirlenmiş ortamında karısı Muazzez'le temiz bir hayat ya-
şayamaz. Karısı tarafından da terk edilince intiharı seçer.

Buzul Çağının Virüsü/Vüsat O. Bener: Osman ve Şukufe'nin yaşa-
dıkları aşk, 1950'li yılların siyasi hayatı ve Osman'ın tutuklanmaya
kadar uzanan yaşamı romanın konusudur. Bireyin çevresine ya-
bancılaşması, yaşadığı korkuların bir aşk ve siyasi olaylar çerçeve-
sinde anlatılması bakımından önemli bir romandır.

Mavi Karanlık/Vedat Türkali: 12 Eylül 1980 öncesindeki yüksek tansi-
yonlu günlerde, henüz turizme ve dünyaya açılmamış bir kıyı kasaba-
sında, Bodrum'daki aydın kesimiyle halk arasındaki ilişkiyi konu edinir.
Romanın, her ikisi de öğretim görevlisi olan ana kahramanlarından
Nergis ile Korhan, Korhan'ın aldığı ölüm tehditleri üzerine, Nergis'in
baskısıyla, bu Ege kasabasına sığınır. Aralarındaki kişisel sorunları
aşamayışları, ilişkilerinin tükenmesi, Korhan'ın Ankara'ya dönmesi,
kısa bir süre sonra da öldürülmesiyle sonuçlanır.

Sinekli Bakkal/Halide Edip Adivar: Sinekli Bakkal romanını Pa-
ris'te İngilizce olarak yazar. 1935'te İngiltere'de yayımlanan roma-
nın ilk adı Soyтары ve Kızı'dır (The Clown and His Daughter). Halide
Edib, romanda sadece bir aileyi değil, bütün sokağın yaşantısını
ele alır. Sinekli Bakkal Sokağı, İstanbul'un arka mahallelerinden
birindedir. Bu mahalleyi diğerlerinden ayıran özellikleri, değişik
kültür, din, ırk ve sınıftan oluşan insanların bir arada yaşadığı bir
merkez olmasıdır. Adivar, Sinekli Bakkal Sokağı'nı öznel anlamda
İstanbul, genel anlamda ise Osmanlı İmparatorluğu olarak görür.

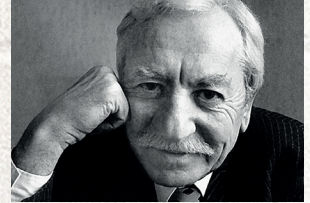
Berlin'in Nar Çiçeği/Füzûzan: Yazarın ikinci romanıdır. İki çocuk yetiştiren ancak hayatının sonunda yalnız kalan yaşlı Alman kadın Frau Elfriede Lemme ile apartman komşusu Türk ailesinin dostluğunu konu edinir. Türkiye'den Almanya'ya göç eden ailelerin Almanlarla kesişen, iç içe geçen dünyalarını sergiler ve sevginin ön yargıları yıkan birleştirici gücünü anlatır.

Sürgün/Refik Halit Karay: Sürgün romanı Refik Halit Karay tarafından yazılan önemli bir romandır. Sosyal siyasal roman türünde yazılan eser konusu bakımından, sürülen bir subayın Suriye topraklarında yaşadığı ilginç olaylar ve arkadaşlarıyla ailesinin yaşamını işler. Çeşitli sürgünler yaşayan Refik Halit Karay'ın bu dönemlerini anlattığı çok önemli bir romandır. Refik Halit aslında bu romanda kendi hayatından kesitler de sunmaktadır okuyucuya.

Eylül/Mehmet Rauf: Mehmet Rauf'un yazdığı Eylül romanı ilk olarak 25 Mayıs 1316- 1 Mart 1317 (1900-1901) tarihleri arasında Servet-i Fünûn'da yayımlanmıştır. 1901 yılında basılan eser Mehmet Rauf'un kitap halinde basılan ilk romanıdır. Rauf'un Eylül romanında maddi bir aşktan ziyade manevi bir aşkı yücelttiği görülür. Yıllar içinde Necib'in Suad'a duyduğu hayranlık ve saygı aşka dönüşmüştür. Necib ve Suad musikinin tesiriyle birbirlerini tanıma fırsatı bulurlar. Nitekim alevler içinde kalarak ruhları sonsuza kadar birleşmiştir.

Küçük Ağa/Tarik Buğra: Bir Anadolu kasabası olan Akşehir'e hoca olarak gelen ve ateşli vaazları ile halkı etkileyen Mehmet Reşit Efendi'nin kurtuluş mücadelesine inanma ve katılma süreci anlatılmaktadır. Mehmet Reşit Efendi, Küçük Ağa ismiyle mücadelesine devam eder.

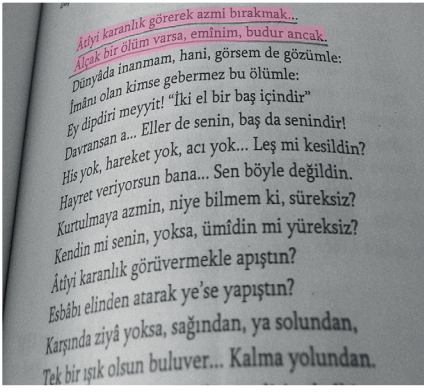

Aşk/Elif Şafak: Roman, Ella Rubinstein adlı bir Amerikalı kadın ile Aziz Zahara adlı bir tasavvufçunun güncel hayattaki dünyevi aşkı ile Şems ve Mevlana arasında geçen mistik aşkı birlikte ele alan bir konuya sahiptir.. Şems ile Mevlana'nın otobiyografik mistik aşklarını anlatan Aşk Şeriatı adlı kitap, Zahara ile Ella'yı bu mistik aşka benzer dünyevi bir aşk ile birbirine bağlamıştır. Şems ile Mevlana'nın mistik aşkları ile Zahara'nın mistik kimliği Ella'yı büyüleyecek, kırk yaşında evli ve üç çocuklu bir ailesi olduğu halde Ella'nın hayatında topyekûn bir değişim meydana gelecektir. Romanın konusu en kısa şekliyle aşk adına yaşanmış verilmiş büyük sınavlar ve ilahi aşkların hüzünlü neticeleridir.

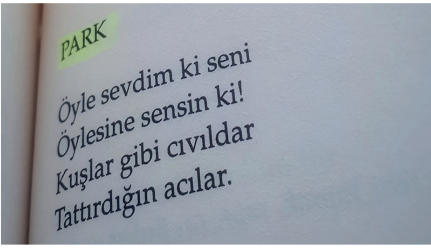
Sevdalinka/Ayşe Kulin: Sevdalinka, Ayşe Kulin'in belgesel nitelikli bir romanıdır. Eserde, Boşnakların tarihteki rolü, Bosna Savaşı ve öncesinde gelişen olaylar kronolojik bir sıra takip edilmeksizin roman kurgusu içinde anlatılmaktadır. Roman, savaş öncesinde Tito'nun kurduğu altı federe devletten oluşan Yugoslavya Federatif Cumhuriyeti'nde, milliyetçiliği azdırarak savaşı tırmandıran ve sonuçta Yugoslavya'yı alevler içinde bırakan günleri anlatıyor, savaşın ilk üç yılında yaşananları okura aktarıyor.

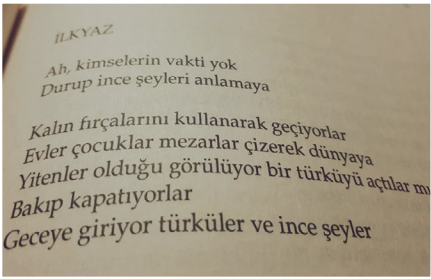
Altı Çizili Dizeler

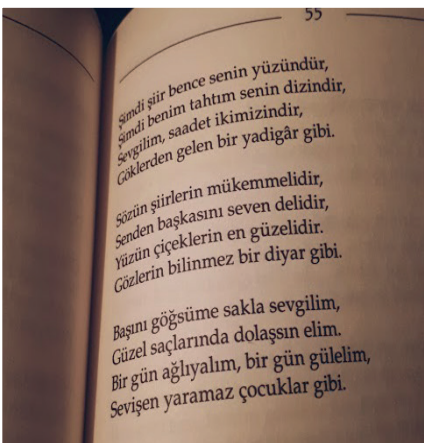
Akarsu, K., Yücel, m., Safahât Mehmet Âkif Ersoy, Berikan Yayınevi, Ankara, 2010.

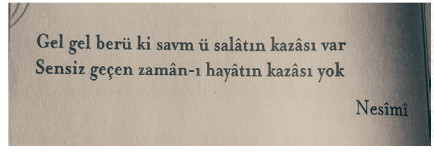
Süreya, Cemal, Sevda Sözleri, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2001.

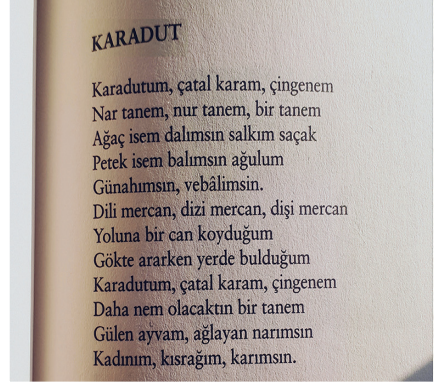
Akın, Gülten, Deli Kızın Türküsü, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2020.

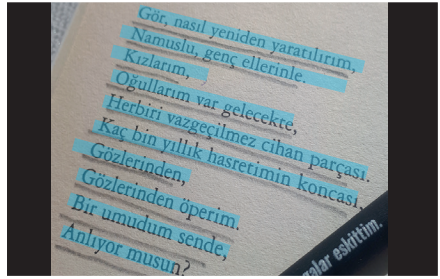
Ali, Sabahattin, Bütün Şiirleri, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2013.

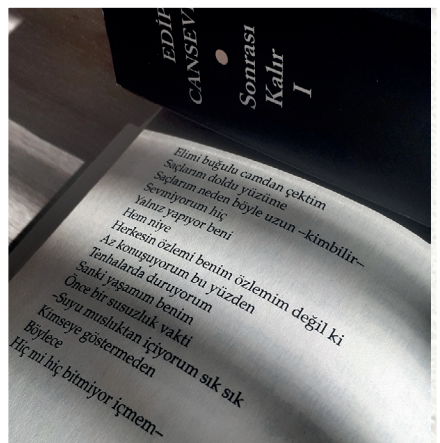
Aras, M., Susam, A., Koçak, M., 99 Beyit Divan Şiirinden Beyitler ve Çözümlemeleri, Can Yayınları, İstanbul, 2009.

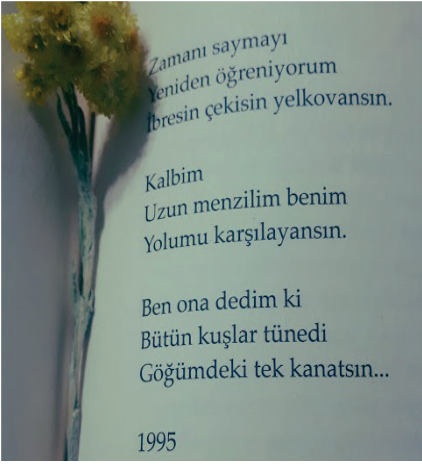
Eyüboğlu, Bedri Rahmi, Dol Karabakır Dol Bütün Şiirleri, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2013.

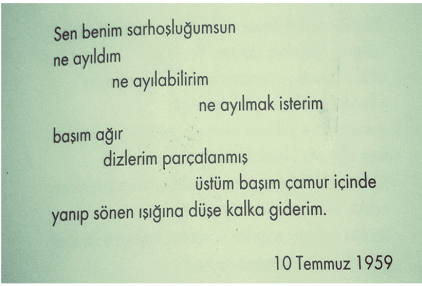
Arif, Ahmed, Hasretinden Prangalar Eskittim, Everest, İstanbul, 2013.

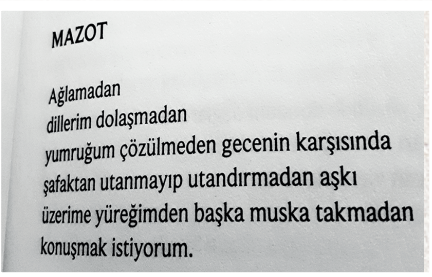
Cansever, Edip, Sonrası Kalır II, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2013.

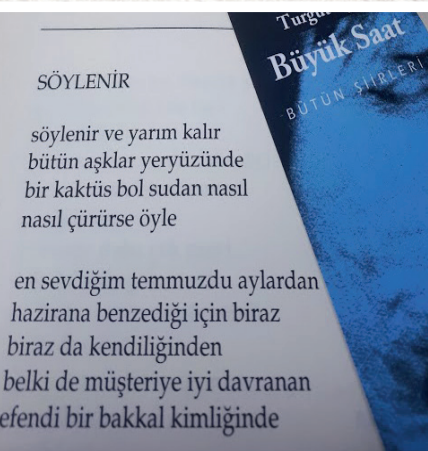
Erbaş, Şükrü, Bütün Şiirleri-2, Kırmızı Kedi Yayınevi, İstanbul, 2013.

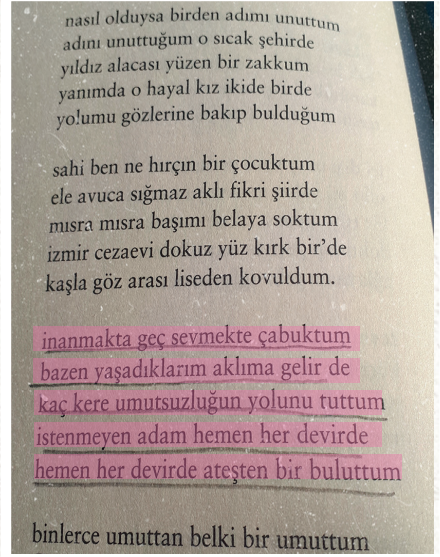
Hikmet, Nâzım, Büyük İnsanlık Kendi Sesinden Şiirler, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2017.

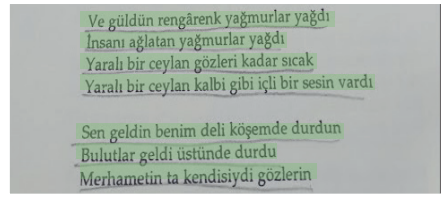
Özel, İsmet, Erbaın Kırk Yılın Şiirleri, Tam İstiklal Yayıncılık Ortaklığı, İstanbul, 2015.

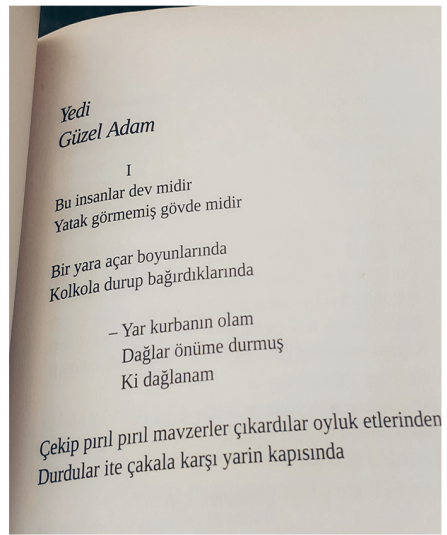
Uyar, Turgut, Büyük Saat, Yapı kredi Yayınları, İstanbul, 2014.

İlhan, Attilâ, Kimi Sevsem Sensin, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2020.

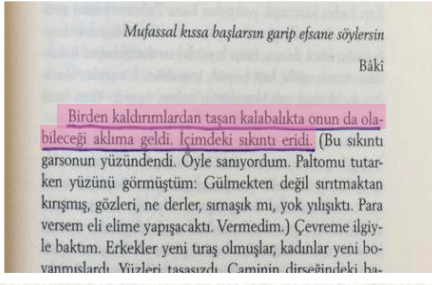

Karakoç, Sezai, Şahdamar-Körfez-Sesler Şiirler II, Diriliş Yayınları, İstanbul, 2015.

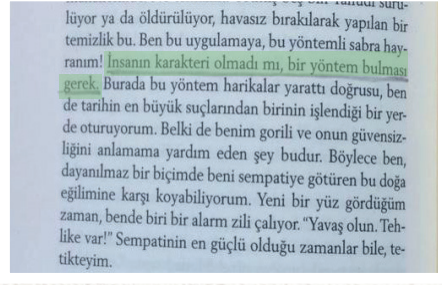

Zarifioğlu, Cahit, Şiirler, Beyan Yayınları, İstanbul, 2015.

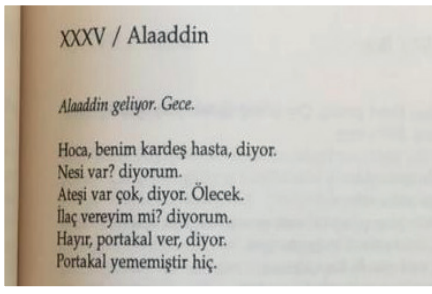
Altı Çizili Satırlar

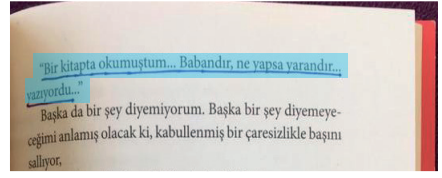
Atılğan, Yusuf, Aylak Adam, Can Yayınları, İstanbul, 2019

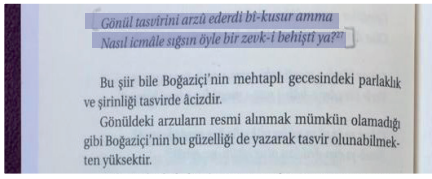
Camüs, Albert, Düşüş, Can Yayınları, İstanbul, 2020.

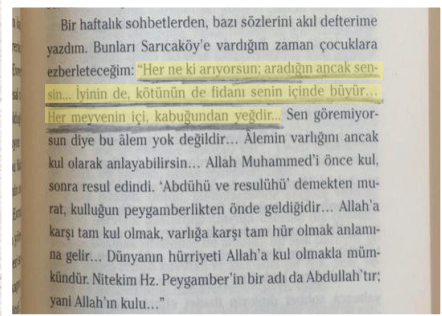
Edgü, Ferit, Hakkari'de Bir Mevsim, Sel Yayıncılık, İstanbul, 2017

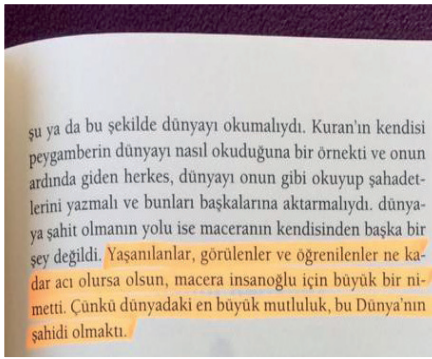
Tezcan, Birol, Ayağına Taş Değmesin, İthaki, İstanbul, 2019

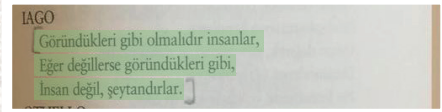
Nazım, Nabizade, Zehra, Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 2019

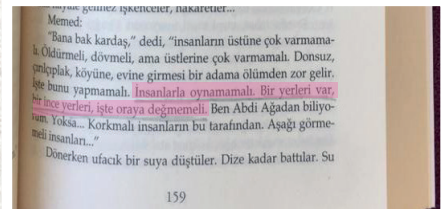
Pala, İskender, Od, Kapı Yayınları, İstanbul, 2020

Anar, İhsan Oktay, Puslu Kıtalar Atlası, İletişim, İstanbul, 2020-12-04

Shakespeare, William, Othello, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2020

Kemal, Yaşar, İnce Memed I, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2020

| Duygu CAN / İncek Okyanus Koleji

HER FOTOĞRAFIN BİR HİKÂYESİ VAR

Bazen okuduğumuz bir satır, bazen bir görüntü veya görüntüdeki ufak bir detay bizleri alır sürükler yaşanmışlıklara, beklentilere, heveslere, hayal kırıklıklarına... Tekrar tekrar yaşamış oluruz baktıkça.

Paylaştığımız görüntü sizlerde nasıl hisler uyandırdı acaba, merak ediyoruz ve bizim için

"Fotoğrafın Hikâyesini" yazmanızı istiyoruz.

Yazılarınızı "ViÜ" üzerinden edebiyat öğretmenlerinize ulaştırmanızı bekliyoruz.

Katılımınız için şimdiden teşekkür ediyoruz.

| Abdulkadir ARSLAN / Avcılar Okyanus Koleji

OKYANUS KOLEJLERİ

Yeteneđi
Başarıya
Dönüştürür

**YETENEK
MERKEZLİ
EĞİTİM
MODELİ**

**Okyanus
Kolejleri**